

Staging ca jícnu

Válek V.

Klinika radiologie a nukleární medicíny

FN Brno a LF MU v Brně

Staging ca jícnu 1977

T1

Délka ≤ 5 cm

T2

Délka > 5 cm

T3

Šíření

N0, N1

M0, M1

Stage I, II, III

**Báryové vyšetření = hlavní RTG metoda
diagnostiky a stagingu**

Staging ca jícnu 2013

Dodnes je v řadě zemí baryové vyšetření jícnu základní diagnostická metoda stagingu karcinomu jícnu.

U pacientů s ca jícnu moderní dvojkontrastní RTG vyšetření jícnu detekuje karcinom v **98%**,
odhadovaná PPV = 42%.

Délka karcinomu více než 5 cm znamená velmi pravděpodobně T3 stádium

Sensitivity	Specificity	PPV	NPV
89%	92%	89%	92%

CT versus CT+RTG jícnu

Shoda určeného T stádia a patologického nálezu byla **78% u CT a 84% u CT v kombinaci s dvojkontrastním vyšetřením.**

Na přežití nemocných toto ale nemá žádný vliv.

American Joint Committee on Cancer staging – TNM staging of esophageal cancer. 8th edition, 2017

Před léčbou – cTNM (klinický staging)

Po resekci – pTNM (patologický staging)

**Po neoadjuvantní léčbě – ypTNM
(patologický staging)**

Hodnocení jícnu

Zesílení stěny

> 5 mm

Periezofageální oblast

Proužky v tuku

Měkké denzity v tuku

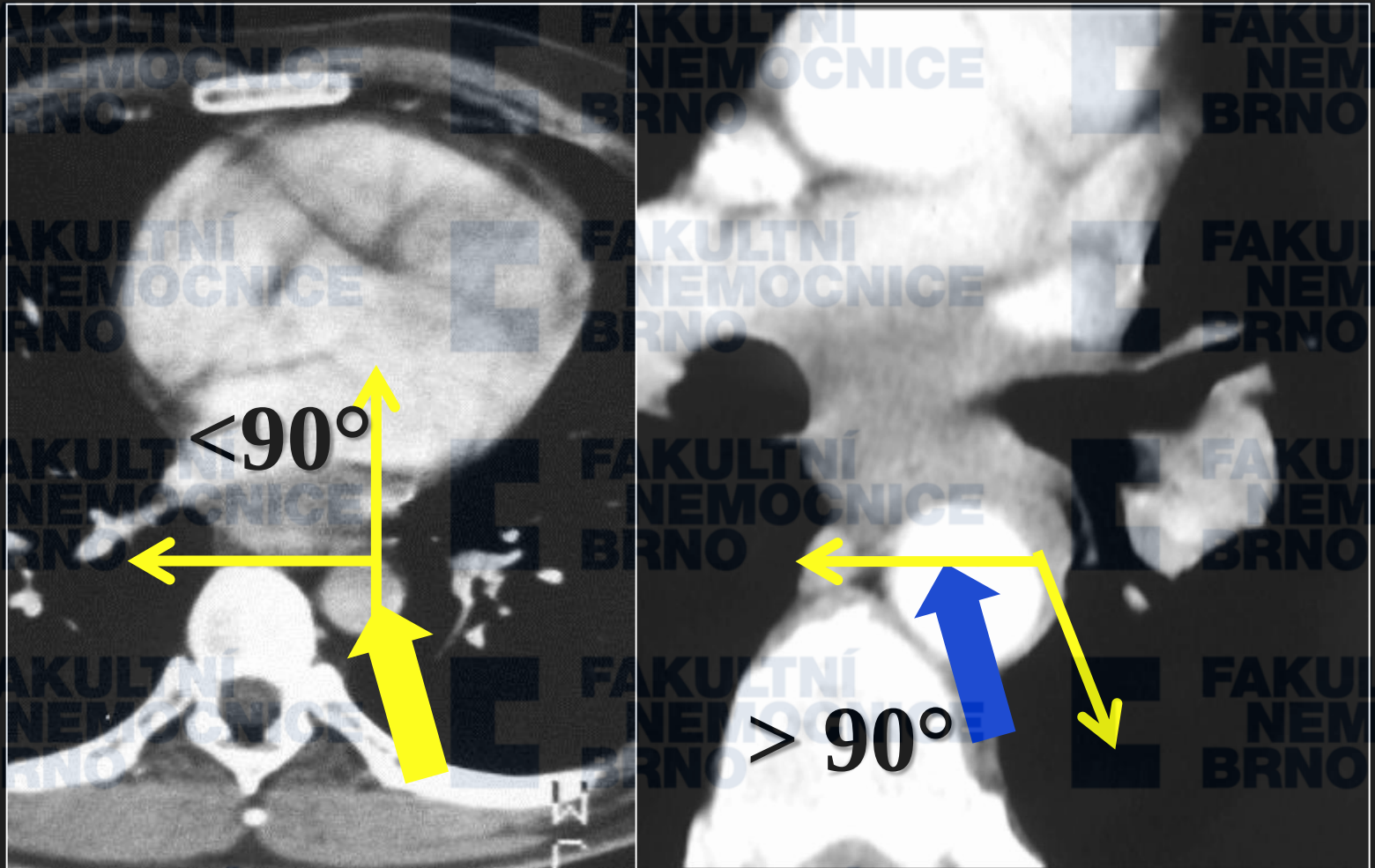
Jícen

Dilatace

Pseudoachalasie

Arteriální fáze zlepšuje přesnost T-stagingu, především pak u časných stádií (T1b a T2).

Tumor kontakt s aortou více než $> 90^\circ$ - invaze aorty

Infiltrace trachey

Vzduchové cesty
mohou být
dislokované/stlačené

Tuková destička

Prohnutí zadní stěny
trachey
CT – nutný scan v
plném nádechu

Pokud není vidět mezi
jícnem a tracheou ≠
infiltrace

Před léčbou

“T” stadium nejlépe zhodnotíme pomocí endoskopického ultrazvuku.

Čím hlubší je infiltrace, tím je ultrazvuk přesnější.

	Sensitivita	Specificita	Přesnost
EUS	81 – 90 %	99 %	50 – 84 %

**EUS vysoce efektivní v rozlišení stádia
T1/T2 od T3/T4**

Není efektivní při šíření mimo jícen, omezení stenóza

EUS + CT= přesnost stagingu 82 – 91 %

CT uzlin

Velikost	Krátká osa > 1 cm
Subkardiální uzliny	Krátká osa > 1,4 cm
Sensitivita	50 – 80 %
Specificity	70 - 90 %
„Omyly“	Zánět Benigní postižení

Před léčbou

Regionální lymfatické uzliny

	CECT	PET/CT	EUS	EUS-FNA
Sensitivita (%)	8-75	49-67	42	72-92
Specifická (%)	60-98	82-91	91	93-97
PPV (%)	83	67-79	82	95-100
NPV (%)	58-82	63-84	60	82-86
Přesnost (%)	61-96	37-90	66	98

Před léčbou

**“N” stádium lze nejlépe posoudit kombinací
CECT, [18F]-fluorodeoxyglucose (FDG PET-CT)
a endoskopický ultrazvuk + FNA.**

Sensitivita

85 %

Specifická

97 %

Biopsie podezřelých uzlin zvyšuje specifitu

N+ staging (před léčbou)

N+ vyžaduje stanovení počtu postižených.

	Sdílená sensitivita	Sdílená specifita
CT	59	81
Meta-analýza - 20 publikací		

MR nemá oproti CT výhody.

PET neodliší pozitivní uzliny od tumoru.

	Přesnost	Sensitivita	Specifita
PET	37 – 90%	51	84

Před léčbou

Vzdálené metastázy ca jícnu

	CECT	PET + CT
Sensitivita (%)	20-73	40-100
Specificita (%)	99-100	83-98
PPV (%)	50-100	50-96
NPV (%)	96-97	97-100
Přesnost (%)	79-95	80-96

Před léčbou

Metoda	Sensitivita	Specificita	Přesnost
PET	40-74	90-99	82-96
CT	20-88	91-99	91-95
PET st.4	88	99	98

- **PET/CT** zabrání zbytečnému chirurgickému výkonu
- **15 % = M0 → M1, 7 % = M1 → M0**
- **PET zvyšuje pravděpodobnost detekce jinak nezachycených metastáz o 20 %**

Shrnutí

Před léčbou

Stage I

**Lokalizované zesílení stěny 3 - 5mm
nebo**

**Intraluminální tumor
T1, N0, M0**

CT/PET-CT je méně přesné než EUS

Nespolehlivý index resekability

Před léčbou

Stage II

Lokalizované zesílení stěny > 5mm

NE mediastinální invazivita

T2/3, N0, M0

nebo

T1/2, N1, M0

CT/PET-CT spolehlivá metoda

Nespolehlivý index resektability

Stage II,

T2N1Mx

Před léčbou

Stage III – CT/PET-CT

**Invaze do mediastina
T3/4, N1/0, M0**

Tracheobronchiální strom

Invaze do stěny aorty

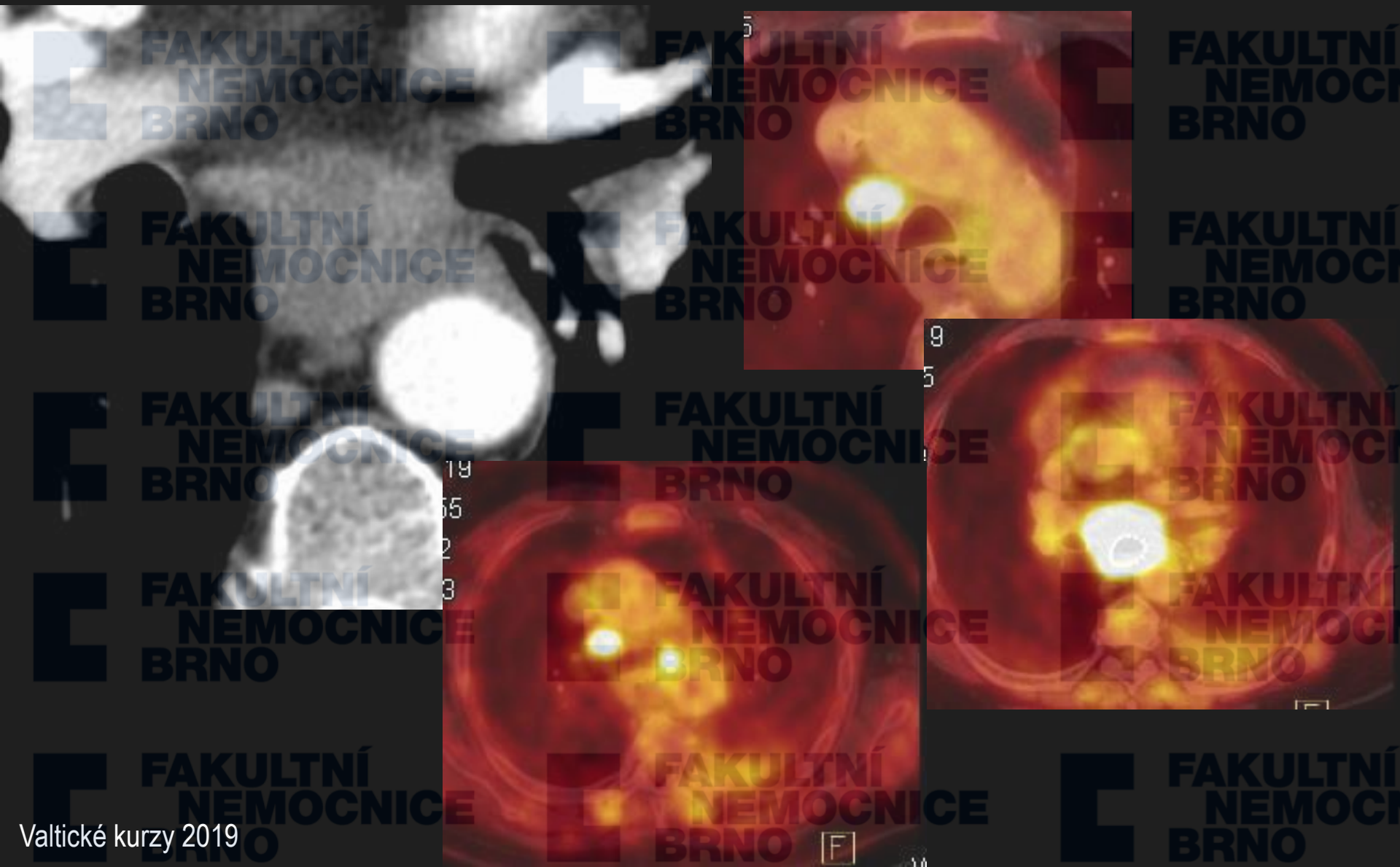
Invaze pericardu

Zvětšené uzliny

T3N1M0

T4N1M0

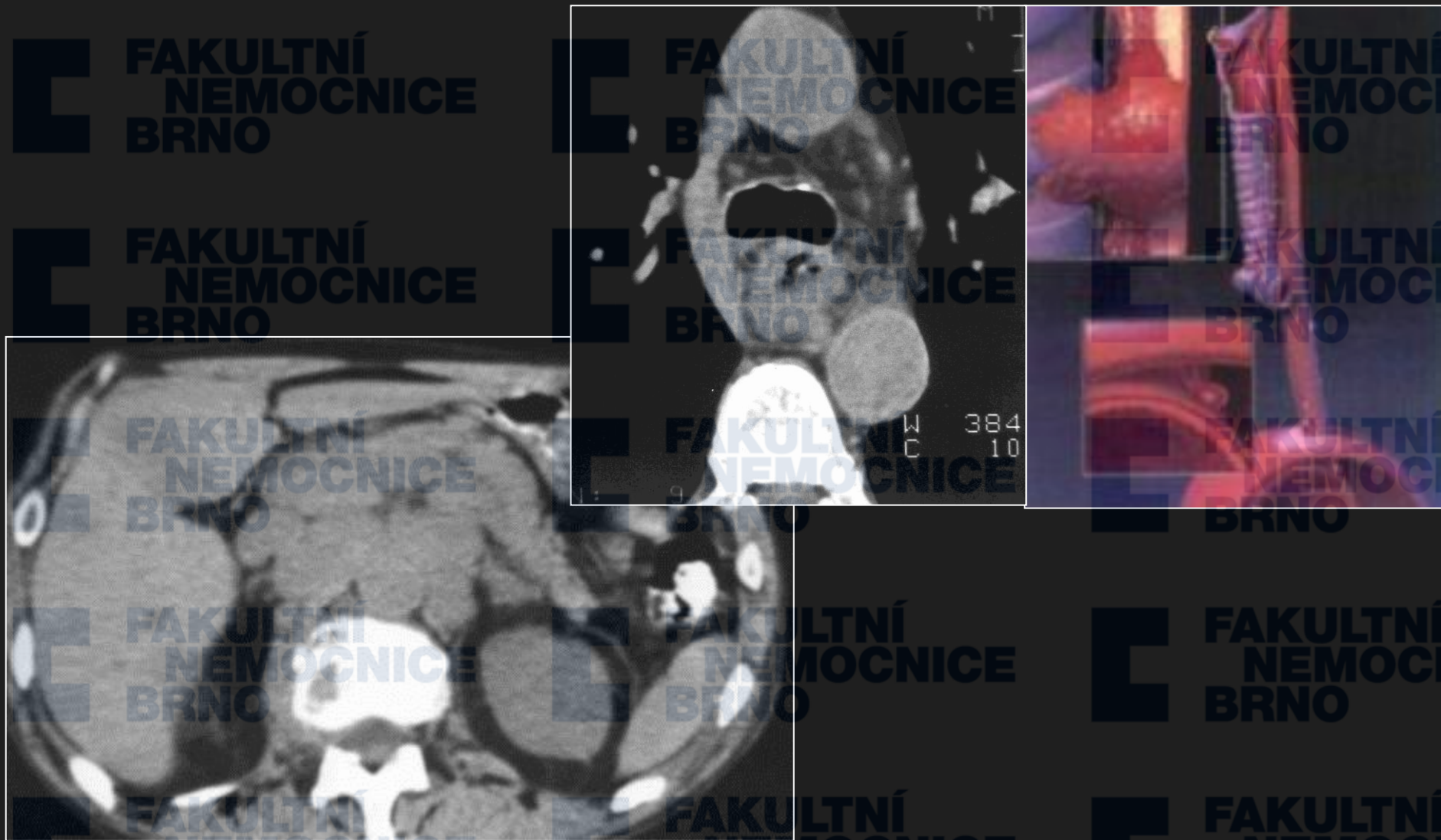
Před léčbou

Stage IV

Infiltrace mediastina a vzdálené metastázy
T1-4, N0-1, M1

Tracheobronchiální strom
Zvětšené uzliny pod bránicí > 2/3 distálních
karcinomů

T4N1M1

EUS x PET-CT

	CT/US a CT/US + EUS – odhad resekability	
	CT/US	CT/US+EUS
Sensitivita (%)	88	87
Specifická (%)	20	40
PPV (%)	97	98
NPV (%)	6	10

**Děkuji za
pozornost**